

LØNARVIÐURSKIFTI

ARBEIÐSBYRÐAN GJØRDI AT LØNIN Í TINGINUM FÓR UPP

Í 1999 fingur tingfólk eina munandi lønarhækking, tá ið tingmannastarvið gjørdist eitt fulltíðarstarv

Árni Gregersen

Tað vóru umleggingarnar í arbeiðnum millum Løgtingið og landsstýrið, sum fingur formannin í Løgtinginum til í 1998 at leggja fram uppskot um, at lønin fyri at sita á tingi skuldi hækka munandi.

Broytingarnar í almennu skipanini og serliga landsstýrinum, sum vóru framdar miðskeiðis í nítí-árunum gjørdur, at tingfólk fingur munandi minni innlit í fyrstingina enn tey høvdu havt frammanundan.

Nýggja skipanin tók av skipanina við kolektivum landsstýri og gav einstøku landsstýrisfólkunum beinleiðis ábyrgd.

Endamálið var eisini at gera ein greiðan skilnað millum lóggevandi og útinnandi valdið. Frammanundan hevði samanblandingin millum hesi bæði valdini verið størri og longur burtur frá

idealskipanini við triðýtta valdinum, sum okkara fólkaraðisliga skipan annars byggir á.

Almennu viðmerkingarnar

Tað var táverandi løgtingsformaðurin, Finnogi Ísakson, Tjóðveldi, sum legði uppskotið fram um at hækka lønirnar hjá tingfólkum.

Hann skrivaði í innganginum í viðmerkingunum til uppskotið:

Økt arbeiði hjá Løgtinginum og broyting í viðurskiftunum millum Løgting og landsstýri gera tað neyðugt at gera nýggja skipan fyri lønir og eftirlønir løgtingsmanna. Við árunum eru fleiri og fleiri málsøki í heimastýrslógini yvritikin sum sermál. Lóg-gávan er flutt frá Fólka-tinginum til Løgtingið, og umsitingin er flutt frá donskum ráðharrastovum

Finnogi Ísakson, táverandi tingformaður, legði uppskotið fram, sum gjørdi løgtingsarbeiðið til eitt fulltíðarstarv

og ríkisumboðnum til landsstýrið.

Hetta hevur ført við sær, at lóggávu- og lóg-gávu- arbeiðið hjá Løgtinginum er munandi økt. Samstundis verður her eins og í grannalondunum kravt, at lóggávu- og lóg-gávu- arbeiðið verður betrað, at málini eru

væl gjøgnumarbeidd, og at helst ongar villur skula vera í einari lýstari løgtingslóg.

Fyri at náa hetta seinasta er løgtingsskrivstovan ment, men tann politiska viðgerðin í tinginum og serliga nevndunum hevur ikki ment seg tilsvareandi. Við nýggju

stýrisskipanini er greiður skilnaður gjørdur millum umsitingina (landsstýrið) og lóggávuvaldið (Løgtingið).

Áður lá ein partur av umsitingini bæði hjá landsstýrinum og Løgtinginum við tað, at ávísar umsitingarligar avgerðir skuldu takast bæði í landsstýrinum og í einari løgtingsnevnd.

Løgtingsnevndirnar hava einki umsitingarvald longur, og tað hevur við sær, at Løgtingið ikki fær tað innlit í umsitingarlig mál, sum tað hevði frammanundan.

Skal nakar javni vera millum umsitingarvaldið og lóggávuvaldið, er tí neyðugt, at Løgtingið ger sær størri ómak við lóggávu- arbeiðinum, tí tað er her, Løgtingið hevur beinleiðis vald.

Hann staðfesti eisini, at tað er Løgtingið, sum hevur eftirlit við tí, sum landsstýrið ger.

Við verandi skipan kann hetta gerast við fyrspurningum til landsstýrisfólk í tinginum. Við spurningunum fæst at vita nágreiniliga hvat landsstýrisfólk gera – og við hvørjum grundgevingum hetta verður gjørt.

Hann skrivir eisini, at tíverri hava spurnignarnir ikki fingið nóg stóra umrøðu, men hann heldur, at fyrspurningarnir eiga at geva landsstýrinum eina ábending um, hvat Løgtingið heldur í einstøkum málum.

Broytta skipanin eigur eisini at hava við sær, at spurningar frá tingfólki fara at verða tiknir meira í álvara og gerast ein størri partur av tingarbeiðnum – og samstundis geva tingfólkum eina størri arbeiðsbyrðu.

Eitt skarvslop

Uppskotið, sum var viðgjørt í tinginum í 1998 og 1999 og

Fleiri royndir gjørdar at broyta samsýningarnar

Broyttu samsýningarnar hjá landsstýrisfólkum gera, at neyðugt er at broyta samsýningarnar hjá tingfólki

Poul Michelsen, núverandi landsstýrismaður, legði eitt uppskot til samtyktar fram, sum hevði til eindamáls at broyta samsýning og eftirløn hjá tingfólki. Uppskotið fall í tinginum

Árni Gregersen

Løn, samsýning og eftirløn hjá landsstýrisfólkum var broytt í seinasta valskeiði og skipanin fór at virka, tá ið hetta landsstýrið tók við.

Grundleggjandi hækka- ar sjálv lønin, meðan serliga pensjónin verður umløgð, so landsstýrisfólk nú sjálvi gjalda inn til eftirlønina. Harumframt er borðfæið

avtikið og greiðari reglur gjørdar fyri flutningi millum bústað og arbeiðspláss.

Hesar broytingar eru enn ikki gjørdar fyri tingfólk.

Kortini eru royndir gjørdar til at fáa hetta broytt.

Seinasta royndir var gjørd í farna valskeiði, tá ið Poul Michelsen vegna Framsókn legði eitt uppskot fram til samtyktar, har heitt var á formansskapin í tinginum

um at taka stig til at broyta samsýningarnar og eftirlønir hjá tingfólki, so tær eru meira tíðarhóskandi.

Uppskotið miðaði ímóti, at broytingarnar vóru gjørdar í seinasta lagi í 2015.

Uppskotið fall í tinginum við 11 atkvøðum fyri og 18 ímóti.

Óhaldbar støða

Tá ið málið fekk viðgerð í